

NORD - NORSK SJAKK

Nr. 1

Januar 1977

Kr. 2,-

TV-sjakken

Siste program i dette PR-krafttak er nettopp formidlet til de tusen hjem.

Neppe noe menneske med TV i huset er nå i tvil om at det finnes et spill som heter sjakk, og de alle fleste har vel fått med seg hva det hele går ut på?

Etter en noe forsiktig «apning» ble det virkelig fart i sakene. Herrene Bjerke og Varner kunne ikke gjort sin oppgave bedre. De utfylte hverandre på en utmerket måte og sørget hele tiden for å holde seerne i ånde. — Hva skulle de eventuelt gjort bedre?

Ikke vet jeg.

At «ablegøyene» ikke svarte til forventningene bekrefter bare vår påstand om at man ikke skal «spøke med sjakken»! NRKs teknikere får ta skylden for en sjenende refleks i brettet samt uheldig plassering av tekst, men dette var småting som rettes på før neste serie starter.

Det blir vel en neste serie?

(KJ)

Spinnesiden forbigått?

Vi kommer ikke forbi at det er, og antagelig også i fremtiden kommer til å være, menn som dominerer på alle fronter innen sjakken.

Bare menn har derfor i årenes løp fått en velfortjent utmerkelse for sin innsats på et av sjakkens områder.

Norges Sjakkforbund har ikke hatt for vane å strø om seg med utmerkelse og godt er det, for slike æresbevisninger skal henge høyt.

Likevel er det nå røster å høre rundt i det ganske land som hevder at kvinnene, minoritetsgruppen innen sjakken, også kan fremvise verdige kandidater.

Undertegnede har for lite kjennskap til de enkeltes innsats til å kunne komme med objektive forslag. Den oppgaven overlates andre, mere kompetente personer.

Mon tro om vi får anledning til å hylde «en utmerket kvinne» på banketten i Bergen?

(KJ)

NORD-NORGE SJAKK

Postboks 278 - 9601 Hammerfest
Tlf. (084) 11 948

Redaksjon:

Knut H. Fagerhaug
Kjell Johannessen
Frans Larsen

SJAKKSTOFF

Som dere ser er vi i stand til å bringe alt tilgjengelig sjakkstoff. Ja, mye, mye mere om vi bare fikk det tilsendt.

Vi vil ha resultatlister, terminlister, rariteter og ellers alt annet sjakkstoff fra samtlige klubber i landsdelen.

Sekretæren eller en annen ansvarlig i klubben bør pålegges denne oppgaven med å informere redaksjonen. Men husk: Alt sjakkstoff sendes til:

Frans Larsen,
Boks 752,
9001 Tromsø.

(KJ)

Sjenanse eller latskap?

Var Howard Hughes sjakkspiller? Man skulle tro det, i alle fall om man legger hans aversjon mot fotografer til grunn. For fotokompleks har samtlige sjakkspillere!

Alle er gode om at det «ligger opp» bladet med et bilde eller to,

men be bare ikke om å få det tilsendt!

Finner det ikke én spiller i klubben som har peiling på bruken av et kamera? Vel, så sett i gang, vi betaler filmen. La det gå litt fort, vi mener det!

(KJ)

A/S Brødrene Fiskebeck Fargehandel

Stedets ledende innen bransjen!

Kirkenes telefon 91 905
Vadsøtelefon 51 816

KLUBBNYTT

TROMSØ

GLIMT FRA HØSTTURNERINGEN 1976

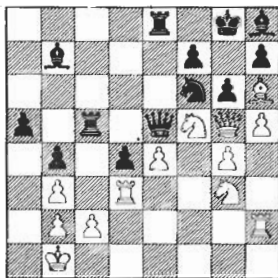
Med unntak av diagram 4 (Klasse I) er samtlige stillinger hentet fra Klasse Mester.

(I)

Hvor mange trekk fremover kan en sjakkspiller se, er et hyppig forekommende spørsmål. Svarene er legio, alt etter stillingens karakter, mengden av bivarianter osv., men den ungarske stormester Geza Maroczys berømte «Alltid ett trekk lenger enn motparten!» har unektelig mye for seg.

Det ferskeste eksempel i så måte finner vi fra årets høstturnering i partiet Magne Bergvoll — Wiggo H. Eilertsen (sort). Sistnevnte bestemmer seg for en komplisert offerkombinasjon og demonstrerer dermed sin evne til å se 7 trekk fremover. Uheldigvis for ham ligger Bergvoll ett trekk foran! La oss se hvordan det hele går til.

WIGGO H. EILERTSEN

MAGNE BERGVOLL

38. -Lxe1?

Her synes 30. -La6 langt sterkere, men sort ser altså inn i fremtiden og har en dronningsfangst for øye.

31. Te2, Txc2. 32. Kxc2, Lxd3+. 33. Kxd3, Db5+. 34. Kd2, Txe2+.

35. Sxe2, Se4+.

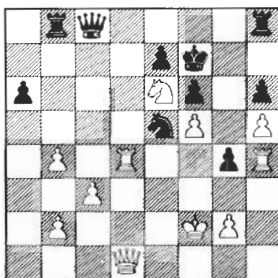
Poenget i sorts kombinasjon. Dessverre for ham har Eilertsen bare nøydt seg med å konstatere slutttrekkene 36. Ke1, Sxg5 og fullstendig oversett at hvit i neste trekk setter matt med 37. Se7!! 36. Ke1, Le5.

Eller 36. -Lf6. 37. Se7+, og nå er det sorts dronning som faller.

37. Dd8+, oppgitt.

II)

HENRY JOHNSEN

FRANS LARSEN

41. Db3

Etter en noe hektisk tidsnødsinnsputt henimot det 40. trekk får hvit heldigvis tid til å nytte utførelsen av dette relativt opplagte trekk, som lammer den sorte kongestilling fullstendig.

41. -Tg8. 42. Kg3!

Nødvendig forsiktighet! For å få den nødvendige tyngde i sluttangrepet må den sorte springer forsøkes avledet fra feltet e5 (og kontrollen over f7). Dette skjer best ved manøveren Sd8+ og Thxg4, og da må ikke springeren få slå på g4 med sjakk.

42. -Tb6. 43. Sd8+, Kg7?

Dette taper raskt, men heller ikke etter det sterkere 43. -Kf8. (43. -Ke8. 44. Dxg8 matt) kan sorts stilling holdes: 44. Thxg4, Txg4+. 45. Txg4 og frem med analysebrettet!

A.

45. -Sxg4. 46. Df7 matt, ev. 45. -

Dxd8. 46. Tg8 matt.

B.

45. -e6. 46. Sxe6+, Ke7. (Hvis 46. -Txe6. 47. Dxe6 med overgang til vunnet bondesluttspill). 47. Tg7+, Kd6. (Eller 47. -Sf7. 48. Sf4, De8. 49. Sg6+, Kd8/d6. 50. Dxf7, De3/e1+. 51. Kh2). 48. Dd1+, Kc6. 49. Sd4+, Kd5. (Hvis 49. -Kd6. 50. Sb5+, Kc6. 51. Sa7 matt). 50. Sb5+, Ke4. (Hvis 50. -Kc4. 51. b3+, Kxb5. 52. Dd5+). 51. Tg4+, Sxg4. (På 51. -Kxf5. 52. Sd4 matt eller 51. -Ke3. 52. Sd4 fulgt av De2 matt). 52. Dd4+, Kxf5. 53. Dxg4+, Ke5. 54. Dxc8, Txb5. 55. c4 og vinner.

C.

45. -Ke8. 46. Tg8+, Kd7. 47. Da4+ (ikke 47. Dd5+, Td6). Tc6. (Hvis 47. -Kc7. 48. Se6+ eller 47. -Tb5/Sc6. 48. Dd1+, Kc7. 49. Se6+). 48. b5

a.

48. -Tb6. 49. Dd4+, Td6. 50. Da7+, Dc7. 51. Se6, Txe6. (På 51. -Td3+. 52. Kh4, Dxa7. 53. Td8 matt). 52. fxe6+, Kd6. 53. Td8+, Dxd8. 54. Dd4+, Kc7. 55. b6+, Kc8. 56. b7+, Kc7. 57. Dxd8+, Kxd8. 58. b8D matt.

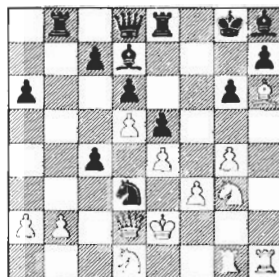
b.

48. -axb5. 49. Da7+, Dc7. (Hvis 49. -Tc7. 50. Dd4 matt). 50. Sxc6 (ikke 50. Se6, Txc3+), Kxc6. 51. Dxc7+, Kxc7. 52. Th8 med lett vinst.

44. Thxg4+, oppgitt.

(III)

JOHANNES HØIE

FRANS LARSEN

21. Sf5

Varianten 21. -gxf5. 22. gxf5+, Kf7. 23. Lg5 fulgt av 24. Txb7+ og

ev. tårnoffer er jo grei nok, men bortsett fra det står springeren mest til pønt på f5. Bedre var nok 21. Lg5, selv om hvits stilling i alle tilfelle er nest best.

21. -Lb5.

Sort forkaster altså uklarhetene etter 21. -La4. 22. b3. Truselen Sxb2 måtte nå forhindres med 22. Sc3, men ... 22. Lg5?, Sf4+!

Et skoleeksempel på sjakkblindhet. Hvit har «glemt» at Lg5 blir stående ugardert etter dette sperretrakk og tvinges nå inn i gunstige avviklinger for sort, hvor særlig dennes Lh8 kommer til sin rett. Nå er selvsagt 23. Lxf4 en grov bukk etter 23. -c3+, og dronningen faller.

23. Dxf4, exf4. 24. Lxd8, c3+. 25. Kf2

Ikke 25. Ke1, c2 og sort vinner minst offiser.

25. -cxb2. 26. Sh6+, Kf8. 27. Sxb2, Txd8!

Unngår uklarhetene etter 27. -Lxb2. 28. Lxc7, og hvit kan fortsatt kjempe.

28. Tbl, Ld4+. 29. Kg2

Hvit må uansett tape materiell. På 29. Ke1 følger det enkle 29. -Ld3. 30. Td1, Lc3+.

29. -Lxb2. 30. Txb2, Lf1+. 31. Txf1, Txb2+. 32. Kh3, Tdb8.

Dermed tvinges hvit også til tårnbytte (33. Tc1, Tbl. 34. Txc7, Th1+, og Sh6 faller), hvorefter videre motstand selvsagt er nytteløst.

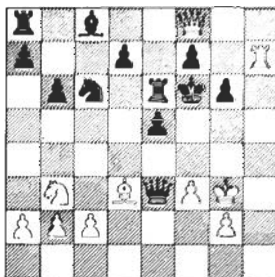
33. g5, Tbl. 34. Txb1, Txb1. 35. Oppgitt.

JOHANNES HØIE

(IV)

WILH. URDAL

MAGNAR SIGERSET

(1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, e5. 5. Sb3, Sf6. 6. f3, Sxe4. 7. h4, Sg3. 8. Th3, Le7. 9. Tg3, Lxh4. 10. Kf2, Db6+. 11. Le3, Lxg3+. 12. Kxg3, Dxe3. 13. Sc3, 0-0. 14. Dd6, Te8. 15. Ld3, b6. 16. Th1, g6. 17. Se4, Te6. 18. Sf6+, Kg7. 19. Txb7+, Kxf6. 20. Df8)

Tross et noe provoserende forsvare har sort aldri vært utsatt for direkte taps- eller remisfare, og heller ikke etter hvits 20. Df8 er faren overhengende, selv om truselen 21. Txf7+, Kg5. 22. Tf5+, gxf5. 23. Dxf5+, Kh6. 24. Dh7+, Kg5. 25. Dh4 matt er stygg nok. Mot slike kalamiteter er nå 20. -Te7 et godt botemiddel, og hvits videre angrepsforsøk pareres lett. Sorts neste trekk, dronning-sjakken på f4, er ingen avgjørende feil, men feilmulighetene for sort blir større, og hvits offiserer får i det hele tatt litt mer å spille på.

20. -Df4(+?). 21. Kf2, Te7. 22. g3, Dg5?

Tapstrekket! Sort har fremdeles gevinsten innen rekkevidde med 22. -Da4 (forhindrer Lc4), f. eks. 23. Lxg6, Lb7. 24. Txf7+, Ke6. (24. -Kxg6. 25. Dg7+, Kh5. 26. Tf5 matt eller 24. -Txf7. 25. Dxf7+, Kg5. 26. f4+ og matt). 25. Tf6+, Kd5. 26. Le4+, Kc4. 27. Ld3+, Kd5. 28. c4+ og vinner, eller bedre 23. -Ke6. 24. Txf7 (ikke 24. Th6, fxf6), Kd6. (24. -Txf7. 25. Lxf7+ og vinner). 25. Tf6+, Kc7. 26. Txc6+, Dxc6. 27. Dxe7, Dd6, og sort bør vinne. 23. Le4, Sd8.

Eneste måte å gardere truselen

24. Txf7+ og matt på. Hvis 23. -d5. 24. Lxd5, Le6. 25. Dg7+, Kf5. 26. Le4 matt.

24. Dxd8

Pga. bindingen av Tf6 er matt-truselen på f7 fortsatt aktuell.

24. -Kf5. 25. Txf7+, oppgitt.

Sort mister dronningen etter 25. -Txf7. 26. Ld3+.

(Komm. av Frans Larsen).

ØKSFJORD

HVILKET TARN?

GRUNFELD-INDISK

Hvit: Arvid Fiskaa

Sort: Stein Berntzen

Høstturneringen 1976, Øksfjord.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3

Her hadde nok hvit venta 3. -Lg7 og en vanlig Kongeinder. Mot Fiskaas Sämisch-variant med stormløp mot den svarte kongen har jeg aldri maktet å stable på beina et militært nok forsvare, derfor — for første gang ...

3. -d5.

Grunfeld-indisk. Jeg hadde såvidt kikket på åpningen på forhånd, men håpet Fiskaa befant seg like mye ute på hengemyra! 3. cxd5, Sxd5. 5. e4, Sxc3. 6. bxc3, Lg7. 7. Le4

Hvit har fått et overveldende bondesentrum. Svarts motspill ligger i angrep på dette, kombinert med spill på den lange diagonalen a1/h8.

7. -c5. 8. Se2

På 8. Sf3 utsettes hvit for 8. -Lg4.

8. -Sc6. 9. Le3, cxd4. 10. Sxd4?

Bedre 10. cxd4. Varianten 10. -Da5+. 11. Dd2, Dxd2+. 12. Kxd2 er gunstig for hvit ifølge Pachman. Nå er hvits sterke bondesentrum forvandlet til en isolert c-bonde.

10. -Se5. 11. Le2!

Et pent trekk som skal hindre Sg4.

11. -Da5. 12. 0-0, 0-0.

A ta bonden ser livsfarlig ut med egen konge i sentrum. Etter rokaden er slag på c3 noe hvit må regne med.

13. Ld2, Dc5. 14. Db3, Sg4?

Et dårlig trekk som overlater

ARVID FISKAA

initiativet til hvit. Bedre synes 14. -Sc6. 15. Sxc6 (15. Sb5, Le6), Dxc6, og svart står godt. 15. h3, Sf6. 16. Lf3, Td8. 17. Le3, Da5. 18. Tad1, e5. 19. Db5, Dc7. 20. Sb3, Le6.

Hvit er på offensiven. Det sterke feltet d5 er bra dekket, men løperen står trangt på e6. Kan hvit bytte ned mot springeren på b3, begynner det å ligne på hvit fordel. 21. Sc5, Lxa2.

Ut fra resonnementet at det er bedre å stå over materielt i ei trengt stilling enn å overlate både initiativet og materiellet til hvit. Vil han ha igjen bonden snart, begrenses angrepsmulighetene. Poenget med trekket er altså ikke materialgevinst, men psyko-

logisk press!

22. Ta1

Man kan spørre seg om ikke a-tårnet skulle forblitt her i det 18. trekk, og om ikke hvit bare skulle trukket f-tårnet. Men i så fall hadde svart neppe stenget inne gløperen med e7-e5, og dermed hatt taktiske muligheter i den lange diagonalen å spille på. 22. Txd8, Dxd8. 23. Sxb7, Dc8 er neppe bedre enn teksttrekket.

22. -Db6! 23. De2!, Le6. 24. Tab1?

Her er 24. Tfb1 sterkere, f. eks. 24. - Dc6. 25. Txb7, Lc8. 26. Ta6, Lxb7. 27. Txc6, Lxc6. 28. Da6, Tdc8 med uklar stilling.

24. -Dc6. 25. Txb7, Lf8!

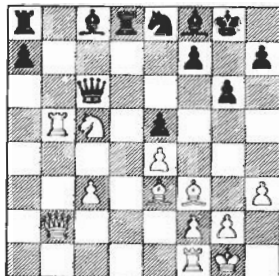
Løperen kommer i spill med tempogevinst.

26. Th5

For på 26. Db5, Dxb5. 27. Txb5 har svart 27. -Lc4, fordi hvit flytta galt tårn i det 24. trekk! 26. -Lc8.

Der redda vi den unna kavalieri-ilden! Dessuten ligger La6 på lur - om anledningen skulle by seg.

27. Db2, Se8.

Et pussig skue! Svart ser ut som han er i ferd med å stille opp

til nytt parti. Men stillinga er ikke å forakte. Tårnet behersker d-linja, dronninga står godt, løperne er i spill -- og springeren truer med å gå fram til c7 eller d6. Hvit har store vanskeligheter med å finne angrepspunkter i den svarte stillinga. De svake punkter for svart er d5 og b8, men begge er vanskelige å utnytte for øyeblikket. Jeg tror ytterligere press i b-linja med 28. Tfb1 er hvits beste plan. Han velger imidlertid «direkte aksjon.»

28. Sb7?, Td7. 29. Sa5, Dc7. 30. Td1, Txd1+. 31. Lxd1, La6. 32. Td5, Sf6. 32. Td5, Sf6. 33. Sb3?

Stillinga er tapt, men 33. Lb3 var likevel den relativt beste fortsettelsen.

33. -Sxd5. 34. exd5, Tc8. 35. Dd2, Dxc3. 36. Da2, Lc4. 37. Ld2, Lxb3. 38. Lxb3, Dc7. 39. Le3, Lc5. 40. Lg5, Dd7. 41. Oppgitt.

Etter at han såvidt har klart tidskontrollen, finner hvit stillinga moden for oppgivelse. (Komm. av Stein Berntzen)

HAMMERFEST

VEIEN TIL CANOSSA

Som bekjent for de fleste er Hammerfest en av de klubber i Nord-Norge som mest aktivt og målrettet driver med juniorsjakk. Resultatet av alle anstrengelsene begynner så smått å vise seg, selv om etableringen av nord-norsk(e) mesterspillere ennå synes å ligge et stykke ut i fremtiden.

Man har imidlertid lett for å glemme, i denne juniorsjakk-

AUTOSPEED

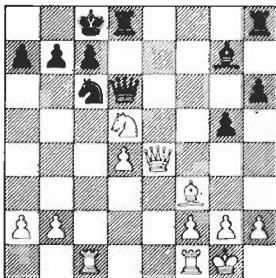
9901 KIRKENES

Telefon 91 502 - Privat 92 180

entusiasmes tid, at det ingenlunde bare er ungdommen som skal ha monopol på betegnelsen «lovene». Vår diagramstilling, hentet fra et matchparti spilt i Hammerfest januar 1977, lar oss stifte bekjentskap med et nytt og relativt ukjent navn, Frank Wessel, som opplagt er et talent, selv om han altså befinner seg på den «gale» side av 30-tallet!

KJELL JOHANNESSEN

FRANK WESSEL

1. Txc6!, bxc6. 2. Se7+, Kd7? 3. Lg4+, Ke8. 4. Sf5+, oppgitt.

Så langt selve partiet, som nok ble noe ødelagt av sorts blunder i 2. trekk. Men et godt kombinasjonsopplegg skal selvsagt ikke dømmes nedenom og hjeen ved at hovedpoengene kun er å finne i analysene.

Altså: 2. -Kb7. (2. -Kb8. 3. Sxc6+, og tårnet faller med sjakk). 3. Sxc6! (mest energisk, også 3. Sf5 med to lette for tårnvinner), Tde8. 4. Sa5+!, Ka6. (4. -Kc8. 5. Lg4+, Kd8. 6. Sc6+). 5. Db7+, Kxa5. 6. b4+!

A.

6. -Ka4. 7. Tb1, Db6. (7. -Te6. 8. Ld1+, Ka3. 9. Df3+). 8. Dd5 og vinner.

B.

6. -Dxb4. 7. Dxa7+, Kb5. 8. a4+, Kc4. (8. -Dxa4. 9. Tb1+). 9. Dxc7+, Kd3. 10. Td1+ og vinner. (Komm. av Frans Larsen).

**NATURVERN?
DET GJØR DU
KLOKT II!**

NORD-NORSKE LAGMATCHER

NARVIK — KIRUNA

Spilt: 4./5. desember 1976.

Resultat: 14.5-4.5 for Narvik.

Matchtabell. (Narviks spillere nevnt først).

1. E. Svedenborg	1.0 0.5
E. Knudsen	0.0 0.5
2. J. Brattli	0.0 0.5
J. Lahti	1.0 0.5
3. S. Jenssen	0.5 0.0
M. Wikman	0.5 1.0
4. A. Thorstensen	1.0 1.0
E. Westberg	0.0 0.0
5. K. Jarhelle	0.5 0.5
G. Franzén	0.5 0.5
6. W. Teigen	1.0 1.0
H. Thyni	0.0 0.0
7. A. O. Larsen	0.5 0.5
K. A. Perälä	0.5 0.5
8. K. Aanes	1.0 1.0
S. A. Jonasson	0.0 0.0
9. R. Thorstensen	1.0 1.0
M. Franzén	0.0 0.0
10. U. Stoltzenberg	1.0 1.0
H. Hallman	0.0 0.0

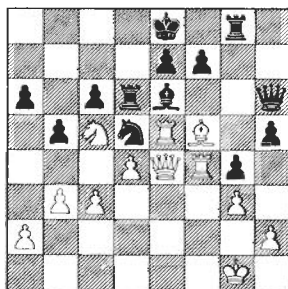
Ikke tellende i bykampen:

Ulf Elstad	1.0 0.0
Henrik Strand	0.0 1.0

Ryktene vet å fortelle at parti-kvaliteten var så som så, slik at det ikke har vært mulig å frem-skatte egnete partier fra denne bykamp. Sjakkredaksjonen er

imidlertid av den formening at resultat-service uten partistoff er en uting, og adarkeologiske undersøkelser har vi funnet frem til nedenstående to diagram-stillinger.

I det første spiller Kjell Ole Kristensen hvit mot Jørgen Lahti (høsten 1975), mens det andre er mellom 14-årige Mats Franzén (hvit) og Willy Teigen (våren 1976)

Hvits siste trekk Tf4 har lokket den sorte springeren til d5, og dermed har Kristensen forsert gevinst.

35. Sxe6, fxe6. 36. Txe6, Txe6. 37. Lxe6, Sxf4.

Her har sort to andre muligheter, som begge taper: 37. -Tf8. 38. De5! eller 37. -Tg5. 38. Tf7, Dg6. 39. Th7!

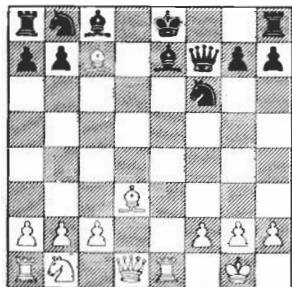
38. Dxc6+, Kf8. 39. Dc8+, opp-gitt.

Sandnes Auto A/S

Renault-fransk hele veien

Telefon 90 275

Sort blir matt i 3 trekk: 39. - Kg7. 40. Dxc8+, Kf6. 41. Df7+, Kg5. 42. Df5 matt.

11. Lg6!

Hvit får sjansen til dette kanon-trekk — med påfølgende klas-siske kombinasjonsvending.

11. -Dxc6. 12. Dd8+, Kf7. 13. Txe7 matt.

FAUSKE — MO

KONGE I SENTRUM

Hvit: K. Hestekker, Fauske
Sort: J. Robertsen, Mo
Bykamp Fauske — Mo, 1976.

Partiet er prega av ein viss inkonsekvens i opningsspelet frå begge sider, der særleg svart kjem uheldig ut med ei blanding av fleire forsvssystem og eit altfor tidleg utkøyr i sentrum. Kvitt er litt for forsiktig og nølande i denne fasen (4. d3 og så først i 8. trekket c3, 13. Lc5 i staden for avslaga i sentrum). Dessuten skjemmer det partiet at verken svart eller kvitt er oppmerksom på det knusande 8. Sg5! Men frå 14. trekket kjem kvitt i siget og utnyttar den høgst miserable svarte kongestillinga på ein eksemplarisk effektiv måte.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, Sge7. 4. d3

Gir avkall på å kjempa for å få opningsfordel etter det forsiktige 3. -Sge7. Sterkare er 4. d4 eller 4. c3 (jvfr. 8. trekket).

4. -a6. 5. La4, Sg6?

Svart utviklar seg etter ein uheldig ide. Her er 5. -g6 fulgt av Lg7 og 0-0 den rette utviklingsplanen.

6. Le3, b5. 7. Lb3, Lb7??

Anten 7. -Sa5, for å fjerna løparen som trykkar på f7, eller 7. -Le7 er nødvendig for å hindra det knusande 8. Sg5! med kvalitetsvinst og avgjerande stillingsfordel.

8. c3?

Betre 8. Sg5!

8. -Sce7?

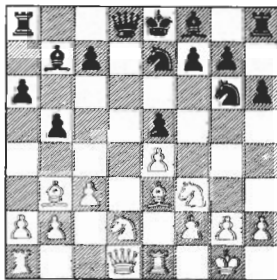
Svart må få roket! Betre er 8. -Le7.

9. 0-0, d5. 10. Sbd2, dxe4. 11. dxe4, h6.

Alt det er nødvendig å gjera eit slikt trekk (Sg5!) syner at svart ikkje har vore heilt heldig med partiopplegget.

12. Te1?

Dette er bare godt når svart spelar som han gjer (12. -f5?). I og med at kvitt ikkje har noen garanti for at svart frivillig vil gå til grava, er det betre å la tårnet stå på f1 med planen å spela f4 ved høve. 12. De2 fulgt av Tadi ser bra ut.

12. -f5?

«Dristighet vær min venn,»
men dette er dumdrisig. Dei

objektive vilkåra for ein offensiv frå svart er ikkje til stades! Derimot kan kvitt utnyttast dei opningane som oppstår. Trekket 12. -f5

a) hindrar permanent å få ro-kade.

b) opnar diagonalen a2/g8 og aktiviserer tårnet på e1.

c) stiller kongen i ein svært utsett stilling.

13. Lc5?

Gir svart høve til å ro stillinga førebels i land med t.d. 13. -fxe4. 14. Sxe4, Dxd1. 15. Txd1, Tad8. Ved avslag på f5 og e5 blir den svarte stillinga smadra, t.d. 13. exf5, Sxf5. 14. Sxe5, Sxe5. 15. Ld4! 13. -f4. 14. a4!

Stillinga har fått ein halvlukka karakter, og kvitt satsar nå på å få angrep via dronningfløyen. Resten av partiet demonstrerer svart si maktesløyse mot det kvite presset. Det er vanskeleg å sjå korleis svart kan få motspel. 14. -Sc6. 15. Lxf8, Sxf8. 16. axb5, axb5. 17. Txa8, Lxa8. 18. Ld5, g5. 19. Da1, Sg6. 20. Da2, Tf8. 21. Lxc6+, Lxc6. 22. De6+, Se7. 23. Dxb6, Tg8. 24. Td1, Lxe4. 25. Sxe5, Lc2. 26. Ta1, Sg6?

Gjer pina kortare. Stillinga er i alle høve håplaus. Pga. truselen Ta8+ kan ikkje dronninga forlata 8. rada, og pga. truselen Dh5+ er dei andre offiserane bundne. Svart har ikkje konstruktive trekk på lager, medan kvitt roleg kan gjera springervandringa Sd2-f3-g5-e6.

27. Dh7, oppgitt.

(Komm. av Hallvard Tjelmeland).

Motorcraft

kvalitetsdeler til de fleste bilmerker

Gauvans Materialhandel A/S

Parkgt. 4 - tlf. 12044 - Hammerfest - Alta tlf. 35569 - Lakseelv tlf. 293

INTERNASJONALE TURNERINGER

Astoria-turneringen på Hamar

I dagene 2.-7. januar gikk årets første internasjonale sjakkturnering av stabelen. Spesielt hyggelig for oss nordlendinger var det at Gunnar Johnsen, Kirkenes, fikk anledning til å delta. Av nord-norske mesterspillere kan vi bare se at det er Paul Svedenborg som tidligere har fått forbundets invitasjon til å delta i en slik turnering. Når vi så legger til at dette var den første skikkelige internasjonale turnering Johnsen har hatt anledning til å delta i, ja, da skulle det meste være sagt om den saken.

Turneringen var kvalifiserende for IM-napp og noe den innbitte poengstriden vidner om og Johnsen fikk til fulle erfare at det ikke er bare, bare å spise kirsebær med de store. Men der går flere tog og Johnsen hadde i alle fall bare godt å si om turneringen samt sine motstandere og mente det var spesielt givende å få «snusen» av det internasjonale sjakkmiljø.

(KJ)

KATALANSK

Hvit: G. Johnsen, Kirkenes

Sort: T. Wibe, Oslo

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sf3, Sf6. 4. g3, c5. 5. Lg2, Sc6. 6. 0-0, Le7. 7. cxd5, exd5. 8. Sc3, 0-0. 9. b3

Et trekk som har vært lite påaktet både i teori og praksis. Dog valgte Uhlmann 9. b3 i et parti mot Spasskij, hvor partiet kom i en slags likevektstilstand etter fortsettelsen 9. -Se4. 10. Lb2, Lf6. 11. Sa4, Te8. 12. Tc1, cxd4. 13. Sxd4, Lxd4. 14. Lxd4, Lf5. Om stillingen forøvrig etter Johnsens teksttrekk har Taimanow dette å si i sitt åpningsverk:

«Interessant er 9. -b6.» Vel, Wibe har utspillet!

9. -b6. 10. Lb2, Lb7. 11. Tc1, Te8. 12. Sa4

En nyanse bedre var straks 12. dxc5, hvorefter 12. -bxc5? taper bonde etter 13. Sa4, Se4. 14. Sd2. Altså må sort svare 12. -Lxc5 med overgang til stillinger som i partiet.

12. -Se4. 13. dxc5, Sxc5.

Ikke 13. -bxc5. 14. Sd2 som påvist ovenfor.

GUNNAR JOHNSEN

14. Sxc5, Lxc5?

Akkurat her var 14. -bxc5 fullt mulig og endog det eneste spillbare for å unngå singelbonde og blokkering av løperdiagonalen a8/h1.

15. e3, Dd7.

Problemet med å «befri» Lb7 kunne søkes løst gjennom bondeofferet 15. -De7?!, selv om sort neppe har full kompensasjon

1. Heinz Lehmann, BRD	2420	+2	+8	=4	=3	+10	+5	+9	-6	=7	6½
2. Terje Wibe, Oslo	2405	-1	+7	+8	=4	=3	+10	+5	+9	=6	6½
3. Svein Johannessen, Oslo	2405	=5	=9	=6	=1	=2	=8	=4	+7	+10	5½
4. Erik Lundin, Sverige	2375	+9	=6	=1	=2	=8	=7	=3	+10	+5	5½
5. Sejer Holm, Danmark	2380	=3	+10	=7	+9	+6	-1	-2	+8	=4	5½
6. Daan de Lange, Hamar	2275	=8	=4	=3	=10	-5	=9	=7	+1	=2	4½
7. Ernö Gereben, Sveits	2310	=10	-2	=5	=8	=9	=4	=6	-3	=1	3½
8. Knut Ove Løken, Hamar	2137	=6	-1	-2	=7	=4	=3	+10	-5	=9	3½
9. Gunnar Johnsen, Kirkenes	2200	-4	=3	+10	-5	=7	=6	-1	-2	=8	3
10. Viggo Guddahl, Oslo	2270	=7	-5	-9	=6	=1	-2	-9	-4	-3	1

etter 16. Dxd5, Sb4. 17. Dh5.

16. Sg5!

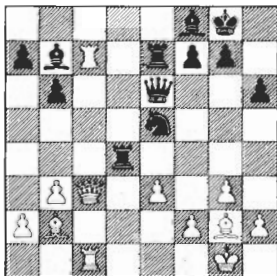
Hensikten er ikke så meget kongeangrep (skjønt springeren bør jo jages vekk!), som en taktisk omgruppering i sentrum med det formål å binde sorts offiserer til forsvar av d-bonden.

16. -h6. 17. Se4, Lf8. 18. Sc3, Se7. 19. Dd3, Tad8. 20. Tfd1, De6.

Sterkt på tale kom forsvarsmanøveren 20. -d4. 21. Lxb7, Dxb7. 22. exd4, Sd5, hvor sort ofrer bonde for å kunne blokke sentrum. Holdbart? Tja?! 21. Se2, Sg6. 22. Tc7, Te7. 23. Tdc1, Se5. 24. Dc3

Sorts stilling er posisjonelt tapt. Valget mellom passivt forsvar og mer drastiske metoder er et temmelig enkelt problem for en spiller av Wibes gemytt. Det må bli en taktisk svindelmanøver, hvor også Johnsens begynnende tidsnød er sterkt med i beregningen!

24. -d4?! 25. Sxd4, Txd4.

26. Dxd4?

Det første av en serie feiltrekk som ender med at en velfortjent seier kastes over bord. Etter 26. Txe7! vinner hvit i alle varianter:

A.

26. -Dxe7. 27. Dxd4, Sf3+. 28. Lxf3, Lxf3. 29. Tc8, f6. 30. Dd8, Db4. 31. Lc3, Da3. 32. Lxf6, gxf6. 33. Dxf6 fulgt av Tc7.

B.

26. -Lxe7. 27. Dxd4, Lf6. 28. Lxb7, Sf3+. 29. Lxf3, Lxd4. 30. Lxd4 med materiell overvekt.

26. -Sf3+. 27. Lxf3, Lxf3. 28. Kf1(?)

Heller ikke dette er hvits beste forsettelse. Sort taper fortsatt etter 28. Df4, Txc7. 29. Txc7, Ld6. 30. Dxf3, Lxc7. 31. Da8+ OSV. 28. -Dh3+. 29. Ke1, Te4. 30. Dd7, Lb4+. 31. Lc3, Lxc3+. 32. T1xc3, Dh5. 33. Dd8+, Kh7. 34. h4, Da5. 35. Dd2, Df5. 36. T3c4, Dh3. 37. Dc2, Dh1+. 38. Kd2, Dg2. 39. Txe4?

Den nest siste feil! etter 39. Kc3! står hvit fortsatt til vinst. 39. -Lxe4. 40. Oppgitt.

Det vil si: I ubeslutsomheten over hvilket felt den truede dronning skal velge, tapte hvit på tid! Sort har imidlertid gode praktiske remissjanser etter 40. Dd1, Dxf2+. 41. De2, Dxc3. — det hører med til historien at Wibe for å oppnå 2. napp i sin ev. IM-tittel behøvde 1.5 poeng på de 2 siste partier. I tråd med opplegget remis mot Gunnar Johnsen og vinst mot Daan de Lange ble Johnsen tilbudt remis 4 ganger under partiet!

(Komm. av Gunnar Johnsen og Frans Larsen).

CARO-KANN

Hvit: G. Johnsen, Kirkenes

Sort: V. Guddahl, Oslo

1. e4, d5. 2. exd5, Sf6. 3. c4, c6. 4. d4, cxd5. 5. Sc3, e6. 6. Sf3, Le7.

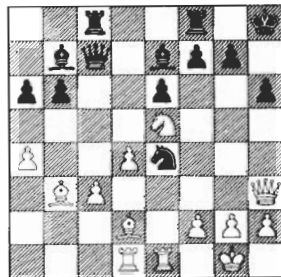
Gjennom trekkomkastning er spillerne havnet i Panov-varianten i Caro-Kann.

7. Ld3, dxc4. 8. Lxc4, 0-0. 9. 0-0, Sbd7.

I betraktning kom det fleksible 9. -Sc6, hvoretter sort både har a5 og b4 tilgjengelige som gode springerfelt. Dessuten kan sort flytte kongespringeren til d5, når hvit en eller annen gang bestemmer seg for Lg5.

10. Dd3, a6. 11. a4, Sb6. 12. Lb3, Sbd5. 13. Lg5, b6. 14. Tad1, Lb7. 15. Tfe1, h6?

En unødvendig svekkelse av kongefløen. Her burde sort benytte sjansen til å tvinge hvits dronning vekk fra 3. raden med 15. -Sb4. (Etter 17. Se5 har sort ikke denne muligheten lenger). 16. Lc1, Dc7. 17. Se5, Tac8. 18. Ld2, Kh8. 19. Dh3, Sxc3. 20. bxc3, Se4.

21. Lxh6!

Et pent, men temmelig opplagt løperoffer, som sort selv har lagt i hendene på hvit!

21. -gxf6. 22. Dxf6+, Kg8. 23. Td3, Lg5.

Sort er forsvarsløs mot truslene på kongefløen (bl. a. Th3), og teksttrekket betyr bare en utsettelse. På 23. -Sg5. 24. f4 ev. 24. Tg3, Dd8. 25. Lc2, f5. 26. Dxe6+ OSV.

24. Dh5, Tfe8.

Eller 24. -Dd8. 25. Th3 og matt. 25. Txe4, Lxe4. 26. Dxc6+, Lg6.

Til øyeblikkelig matt fører 26. -Kf8. 27. Th3.

27. Sxg6, fxg6. 28. Dxc6+, Dg7. 29. Lxe6+, oppgitt.

(Komm. av Gunnar Johnsen og Frans Larsen).

lorenz
Lorentzen
ATELIER

Hammerfest, tlf. 12417

WIENERPARTI

Hvit: G. Johnsen, Kirkenes

Sort: E. Lundin, Sverige

1. e4, e5. 2. Lc4, Sf6. 3. d3, Le5. 4. Sc3, d6. 5. f4, Le6!

Inviterer til dobbelt avbytte i sentrum, som ved første øyekast kan synes merkelig pga. de heslige utseende dobbeltbønder på e6 og e5. Men hva bøndene taper på mobilitet, vinner de igjen på de åpne d- og f-linjer og en fullstendig kontroll over sentrum. Dersom hvit foretrekker å avslå sorts avbytteinvitasjon med 6. Lb3, kan f. eks. følge 6. -Sc6. 7. f5, Lxb3. 8. axb3, h6 med ideen d5 og minst likt spill.

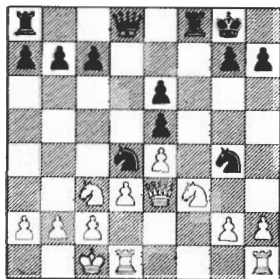
6. Lxe6, fxe6. 7. fxe5, dxe5. 8. Sf3(?)

Bedre 8. De2! som i partiet Spielmann - Tarrasch (Bad Kissingen 1928) med tilnærmet likt spill etter 8.-0-0. 9. Le3, Lxe3. 10. Dxe3, Sc6. 11. Dh3, Sd4. 12. 0-0-0.

8. -Sc6. 9. De2, 0-0. 10. Le3?

Også etter 10. Sa4, De7. 11. Sxc5, Dxc5 står sort bedre gjennom sin kontroll over de sorte felter.

10. -Lxe3. 11. Dxe3, Sd4! 12. 0-0-0, Sg4!

Sort har levert glimrende åpningsspill (i motsetning til hvit!) og står allerede etter 12 trekk til vinst. Hvit er tvunget til å tape bonde, og i fortsettelsen, som gjengis uten kommentarer, fører den 73-årige svenske partiet til vinst gjennom enkle, men sterke trekk og gir aldri sin motstander muligheter til motspill. 13. Dg1, Df6. 14. h3, Dh6+. 15. Kb1, Sxf3. 16. gxf3, Sc3. 17. Te1, Txf3. 18. Sd1, Sxd1. 19. Txd1, b6.

20. h4, Df4. 21. b3, a5. 22. a4, Taf8. 23. Kb2, h6. 24. h5, Tg3. 25. Dh2, De3. 26. Dh4, Tg2. 27. Thf1, Txf1. 28. Txf1, Dxd3. 29. Te1, Dd7. 30. Tf1, Kh7. 31. Dh3, Dd4+. 32. Kb1, Dxe4. 33. Dc3, c5. 34. Te1, Te2. 35. Tg1, Te3. 36. Dd2, Te2. 37. Dd1, c4. 38. bxc4, Dxc4. 39. Txc7+, Kxc7. 40. Dd7+, Kf6. 41. Dd8+, Kf5. 42. Oppgitt.

(Komm. av Gunnar Johnsen og Frans Larsen).

SICILIANSK

Hvit: G. Johnsen, Kirkenes

Sort: E. Gereben, Sveits

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, g6. 4. 0-0, Cg7. 5. c3, Sf6. 6. Te1, 0-0. 7. d4, cxd4. 8. cxd4, a6. 9. Lf1, d6. 10. h3, d5. 11. e5, Se4. 12. Sc3, Sxc3. 13. bxc3, Sa5. 14. Lg5, De7. 15. Dc1, Te8. 16. Lh6, Lf5.

17. g4?

Som det vil vise seg, står g-bonden bare i veien i det videre

angrep. Bedre straks 17. Df4, og sort har neppe tilstrekkelig forsvar mot angrepsoppstillingen Te3, Dh4 og Sg5.

17. -Ld7. 18. Df4, Tac8.

Etter avslag på c3 kommer 19. Tf1 fulgt av Te7 og kontroll over c-linjen.

19. Lxg7, Kxc7. 20. Te3, Tf8. 21. Tael, e6?

Hvit truet ingenting! Etter det svake teksttrekk som svekker punktet f6 alvorlig, får hvit nok en vinstsjanse.

22. Df6+?

Bedre straks 22. g5!

22. -Kg8. 23. Dh4, Kg7. 24. Df6+, Kg8. 25. Dh4, Kg7. 26. g5, Sc6! 27. Sh2. Remis.

Beslutningen om en kombinasjon av tidssnød og remisvarianten 27. -Se7. 28. Ld3, Sf5. 29. Lxf5, exf5, og feltet g4 er ikke lenger tilgjengelig for hvit.

(Komm. av Gunnar Johnsen og Frans Larsen).

KONGEGAMBIT

Hvit: G. Johnsen, Kirkenes

Sort: D. de Lange, Hamar

1. e4, e5. 2. f4, d6. 3. Sc3, Sf6. 4. Sf3, Sc6. 5. Lb5, Ld7. 6. d3, exf4. 7. Lxf4, Le7. 8. 0-0, 0-0. 9. Dd2, a6. 10. Lxc6, Lxc6. 11. Tael, b5. 12. a3, Tb8. 13. Se2, Ld7. 14. Sg3, d5. 15. e5, Se8. 16. d4, Le6. 17. b4, Tb6. 18. h3, Dd7. 19. Lg5, Lxg5. 20. Sxg5, f6. 21. Df4, h6. 22. Sxe6, Txe6. 23. Dg4, Tf7. 24. exf6. Remis.

Hallsberg turneringen

VED STEIN JENSEN

Årets Hallsberg-turnering gikk av stabelen i Hallsberg i syd-Sverige, i tidsrommet 27. desember til 4. januar. Spillerne var innkvartert på hotel og de forholdene deltakerne fikk tildelt kunne ikke bli bedre. Fritiden gikk med til bordtennis og pokerspilling.

Turneringen i år hadde samlet 36 deltakere fra 16 forskjellige land. Representantene fra Vest-Tyskland, Romania og Sovjet meldte i siste liten forfall. Synd

var det jo at forhåndspåmeldte Zaid, Sovjet, ikke stilte opp for det kunne blitt et interessant innslag. (Men det er tydelig at russerne ikke tar noen sjanser, der i gården tales det vel ikke at representanten er forkjølet.) — De landene som var representert ved årets turnering var: Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island, Skottland, Wales, Sveits, England, Luxembourg, Frankrike, Østerrike, Jugoslavia, Belgia, Israel og Nederland.

Kampen om førsteplassen antok en til å komme til å stå mellom Pigott, England (Rating

2380), Cramling, Sverige (2330), Van der Wiel, Nederland (2300), Lemberger, Israel (2275), C. Bergström (2254), og Erlingsson, Island (2250). Som en ser har favorittene høye rating-tall og det kan blant annet nevnes at ingen av de 36 deltakerne hadde under 2000 i rating. Gjennomsnittsratingen lå så høyt som 2130, så det var ingen direkte slakt ofre etter ratingtallene å bedømme.

Etter tre runder er det overraskende svenskene Johansson og Bjørk som leder med tre strake. Bjørk er forøvrig åpen svensk juniormester og i tredje runde beseiret han min favoritt nederlandereren Van der Wiel etter å ha ridd av nederlanderens angrep.

På 2 1/2 poeng ligger Supacic (Jugoslavia), Erlingsson (Island), og M. Bergström, Sverige. Jeg ligger på 1 1/2 poeng. I første runde tapte jeg for J. Westlund, toer i årets svenske juniormesterskap. Et nødvendig tap i det jeg tapte på tid i det 40 trekk i lik stilling med de sorte brikkerne. I andre runde spilte jeg også sort og ofret kvaliteten og fikk glimrende spill. I vinstilling gjorde jeg et forhastet bondeframstøt slik at partiet kun ble remis.

Så i tredje runde vant jeg med hvit etter godt spill.

Svenskene Bjørk og Johansson beholder ledelsen sammen med franskmannen Giacomazzi med 4 poeng etter fem runder. Hakk i hæl følger så på 3 1/2 poeng Supanic, Erlingsson, Van der Wiel, Cramling og C. Bergström. I fjerde runde vant jeg med hvit over Esziz, Sverige, mens jeg spilte en hurtig remis mot Botto, Wales, i femte runde med sort.

I sjette runde slår franskmannen Giacomazzi Bjørk etter godt spill, og beholder ledelsen sammen med svensken Johansson, som vant overraskende mot jugoslaven Supanic. Jeg ligger på delt fjerde-plass etter å ha slått svensken M. Bergström med hvit.

Topp-møtet Giacomazzi — Johansson i sjette runde ender remis etter hard kamp, og de beholder ledelsen med 5 1/2

poeng. Et halvt poeng etter følger svensken C. Bergström. Jeg ligger fremdeles på delt fjerde plass etter remis mot islendingen Erlingsson. Med de hvite brikkerne kom jeg inn i en fordelaktig variant som jeg viste islendingen spilte. Fordelen ble større etter hvert inntil jeg valgte å gå inn i et dronningsluttspill med bonde over. Men jeg kunne vinne bonde på to måter og uheldigvis tok jeg feil bonde, og islendingen klarer remis etter godt spill.

I toppen i åttende runde vinner Giacomazzi over Erlingsson etter meget sterkt og overbevisende spill. Svensken Johansson og C. Bergström spiller remis etter kun 11 trekk og dermed er franskmannen alene i ledelsen. Jeg spilte nok en remis mot nederlandereren Van der Wiel med de sorte brikkerne. — I dette partiet kom jeg dårlig ut av åpningen og jeg fikk bange anelser at det ville gå samme veien som for 1 1/2 år siden i ECI-turneringen der jeg ble slaktet i noen og tyve trekk. Men nederlandereren spilte noen svake trekk og jeg fikk stabilt opp et forsvarlig sluttspill. Denne runden blir litt av en remisrunde i det hele 14 av 18 partier ender remis!

I siste runde spilte Giacomazzi hurtig remis mot den sterke svensken Cramling og er dermed sikret minst delt første plass. Christer Bergström spiller remis mot Botto etter 1 1/2 times spill og sikrer seg tredjeplassen. Om Giacomazzi skal bli årets Hallsberg-vinner er jeg med å avgjøre i det jeg har svensken Johansson foran mine to øyne i denne runden. Jeg får tildelt de hvite brikkerne og nok en gang kommer jeg inni det system som jeg på forhånd har preparert. Jeg får klar fordel og svensken blir trykt på defensiven. — Imidlertid overser jeg et sterkt trekk i midtspillet som ville ført til at svensken skulle ha fått store problemer med å holde partiet. Det jeg spiller gir meg også gode vinstjanser, men er ikke så godt som det trekket jeg overså. Jeg bruker mye tid og nærmer meg tidsnøden og nervene kommer litt i ulage. Så gjør jeg en katastrofal

STEIN JENSEN

avbytting som fører til at svensken får utlignet spillet. Etter fire timers spill ebber partiet ut i remis.

Franskmannen Giacomazzi vant en meget fortjent seier. Han spilte sterkt og mange av hans partier var det virkelig klasse over.

Åpningene spilte han hurtig og kombinasjonsspillet hans var det en fryd å se på. Han hadde forbedret seg kraftig siden jeg slo han i ECI-turneringen 1975. — I sommer ble han blant annet fransk juniormester. Michael Johansson fikk sitt store gjennombrudd i årets Hallsberg-turnering med sitt sterke resultat. Treeren Christer Bergström spilte seg stort opp etter tap mot Giacomazzi i første runde. Bergström hadde jeg forøvrig stiftet bekjentskap med i Bremen der jeg vant over han.

Min egen innsats er jeg ikke fornøyd med. Etter en dårlig start spilte jeg meg opp i teten, men med mer klaff i nøkkel-partiene mot Erlingsson og Johansson kunne jeg endt høyere opp på resultatlista. — Med de hvite brikkene gikk det godt i det jeg hadde 80% score, mens jeg med de sorte brikkerne kun opp-

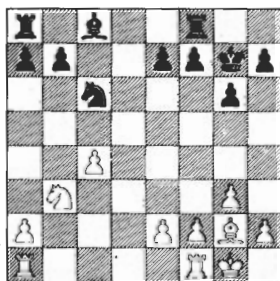
nådde tre remiser og et tap og det er for svakt i et slikt selskap.

Tilslutt følger den endelige resultatlista:

1. Giacomazzi, Frankrike	7.0
2. Johansson, Sverige	6.5
3. Bergström, Sverige	6.0
4. Bjørk, Sverige	5.5
5. Van der Wiel, Nederl.	5.5
6. Cramling, Sverige	5.5
7. Jensen, Norge	5.5
8. Botto, Wales	5.5
9. Eszig, Sverige	5.5
10. Erlingsson, Island	5.0
11. Supancic, Jugoslavia	5.0
12. Lemberger, Israel	5.0
13. Thorsteinnsson, Island	5.0
14. Muir, Skottland	5.0
15. Franzoni, Sveits	4.5

Hvit: Stein Jensen, Harstad

Sort: M. Bergström, Sverige
6. runde

15. -Lg4

Sort har satset på utbytting og det ser faktisk ut som det er sort som har noe å spille på i i det hvits c-bonde er svak. Nå fikk sort også løperen ut med tempo. Dårlig var selvfølgelig 15. -Le6 p.g.a. 16. Sc5.

16. Lxc6!

Hvit gir fra seg god-løperen, men nå får også sort en svak bonde å passe på. Dessuten får nå hvit en kjempe-springer som blir langt bedre enn løperen. Resten av partiet blir en demonstrasjon på den dårlige løper mot den gode springer.

16. -bxc6. 17. f3, Le6

Her bød svensken remis, men jeg avsl.

18. Tfcl, Kf6. 19. Kf2, Tfd8.

Sort tar den åpne d-linja, men sort kommer ikke inn i hvits

linjer p.g.a. den gode springeren. Men teksttrekket var nødvendig for å hindre hvits konge å komme til c5.

20. Kc3, Tab8. 21. Tc3.

Jeg har nå brukt lang tid i det jeg har brukt 1.54 mot svenskens 1.00. Vi har 2 1/2 time på 40 trekk.

21. -Tb4. 22. Tac1, Tdb8. 23. Sc5!

Nå kommer springeren til sin rett. Hvits konge truer også med å marsjere inn i sorts forsvarslinjer, ettersom sort har forlatt d-linja. Spiller sort nå 24. -Td8 kommer 25. Tb3! og etter 25. -Txb3. 26. axb3 har hvit et meget gunstig sluttspill. Sort kan ikke spille 25. -Txc4 p.g.a. 26. Sxe6! 23. -T8b6. 24. Kd8.

Hans majestet vil også ha ord med i laget. Hvit truer også med spille Ta3.

24. -Lc8

Sort er fri for fornuftige trekk.

25. Tb3!

Etter avbytte på b3 oppnår hvit et meget gunstig sluttspill.

25. -Le6

26. T1c3, Tb8. 27. Txb4!

Nå har hvit forsert vinst. Nå byttes også hvits gode springer av, men til gjengjeld får hvit et vunnet tårnsluttspill p.g.a. den hvite kongen som blir langt sterkere enn den sorte. Vi gjengir nå resten uten kommentarer i det hvit vinner sorts c-bonde og hvits c-bonde løper uhindret i mål.

27. -Txb4. 28. Sxe6(!), Kxe6. 29. Kc5, Ta4. 30. Kxc6, Txa2. 31. c5, Txe2. 32. Kc7, a5. 33. c6, Tb2. 34. Kc8, Kd6. 35. c7, oppgitt.

ENGELSK

Hvit: S. Jensen, Harstad

Sort: A. Eriksson, Sverige

1. c4, c5. 2. b3, Sf6. 3. Lb2, e6.

Bedre er kanskje 3. -Sc6 for å besvare 4. g3 med 4. -e5 etterfulgt av d6. Dette skal i følge den vest-tyske stormester Hubner være den beste medisn mot dobbel-fianchettering.

4. g3, Sc6. 5. Lg2, Le7. 6. Sf3, 0-0. 7. 0-0, a6?

Noe passivt. Mere aktivt er f. eks. 7. -d5. 8. cxd5, Sxd5. (8. -exd5. 9. d4 med overgang til Tarrasch-forsvaret i Dronninggambitt). 9. d4, og hvit har en liten fordel. 8. d4, cxd4. 9. Sxd4, Dc7. 10. Sc3;

d6. 11. e4

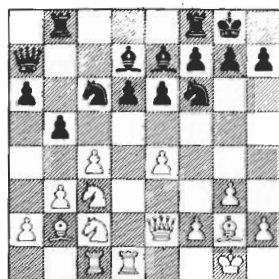
Partiet har fått en slags Siciliansk karakter, der sort har lett for å komme på defensiven. På forhånd visste jeg at min motstander spilte forsiktig, og min plan var å trykke min motstander sakte, men sikkert flat.

11. -Tb8. 12. Tc1, Db6.

Sort innleder en interessant plan der dronningen skal til a7, for så etterpå å spille b5. Men sort skulle spilt Db6 i det 9. trekk, for nå har han mistet et verdifullt tempo. I fortsettelsen prøver sort å gjennomføre b5, mens hvit vil forhindre det, i det b5 er sorts eneste sjanse til å få motspill.

13. Sc2, Da7. 14. De2, Ld7. 15.

Tfd1(!), b5.

16. Se3

Sort har klart å få gjennomført b5, men hvit har stilt alle sine offiserer i ideelle posisjoner. Hvis sort slår på c4, blir bonden på d6 satt under ild. Hvit truer nå med å ta bonden på b5, og dette over-ser sort (i hvert fall konsekvensene av det).

16. -Tfc8?

Bedre var 16. -Tfd8. Spiller sort 16. -b4, har han ingenting å spille på i fremtiden.

17. cxb5(!), axb5. 18. Sxb5, Dxa2. 19. Sxd6, Lxd6. 20. Txd6, Txb3. 21. Td2!

Truer det enkle 22. Lxf6, og denne truselen blir hengende over sort.

21. -Da7. 22. Dd1!, Tb7.

Nå blir sorts offiserer overbelastet, og sort burde spilt 22. -Txb2, selv om også det taper.

23. Ta1!, Db6(!). 24. Lxf6, gxf6. 25. Sc4!

Selvfølgelig ikke 25. Txd7?, Txd7. 26. Dxd7, Td8!

Internasjonal juniorsjakk i Skien

Johannes Høie:

Den internasjonale juniorturneringen i Skien fra 27/12 — 1/1 samlet 39 deltagere fra 7 nasjoner og var vel den sterkeste juniorturnering som har vært arrangert her i landet.

Forhåndsfavoritt var Erling Mortensen, Danmark. Han hadde blant annet deltatt på det danske OL-laget og har også flere andre sterke resultater å vise til. En rekke av de fremste norske juniorene med Morten Trollalden, Alex Semakoff, Petter Haugli og Ole Scott Knudsen i spissen stilte opp. Sistnevnte måtte pga. sykdom trekke seg etter 3 runder.

Fra Nord-Norge deltok Svein H. Johnsen, Hammerfest, og undertegnede.

Kampen om turneringsseiren sto i første rekke mellom trekkløveren Mortensen, Friis-Nielsen, Danmark, og Trollalden. Friis-Nielsen avgjorde turneringen til sin fordel ved å slå Mortensen i nest siste runde og spille remis mot Trollalden i siste. Om Per Oehrich, Danmark, som ble nr. 3 kan man si at han stort sett red på Monrad-bølgen.

Den nord-norske innsatsen var ikke særlig oppløftende. Vi ble henholdsvis nr. 20 og 21, med undertegnede foran på best kvalitet. Svein H. Johnsen spilte som vanlig en rekke remiser, også

mot tildels meget sterke folk, men jeg er overbevist om at han med mer ærgjerrighet ville fått mer enn 4 poeng. Han tok blant annet remis mot Runar Mathiesen, ASKO, i en forsert vunnet stilling. I siste runde tok han remis etter ett trekk mot en antatt svakere spiller, etter sigende pga. etterdønninger fra nyttårsaften, men bør en egentlig ta remis i en slik situasjon, når motstanderen er langt mer påvirket av kvelden i forveien enn en selv.

Selv hadde jeg heller ikke den helt store turneringen. Jeg tapte mot Trollalden ganske raskt pga. dårlig åpningsspill. Videre tapte jeg også for en sveitser og en svenske med Elo-tall på henholdsvis 2200 og 2000. Begge disse viste i denne turneringen spill på et langt lavere nivå. Ellers vant jeg tildels meget lett over fire stykker av det mer moderate kaliber. I siste runde fikk jeg en liten fordel mot Lauvsnes, Langesund, og hadde hele tiden sikker remis. Men etter å ha brukt altfor lang tid på å lete etter vinstkvarianter som ikke fantes, tapte jeg, ikke på tid, men pga. tid. Summa summarum ble for begge de nord-norske spillerne 4 poeng av 8, en prestasjon ingen av oss var særlig fornøyd med.

Resultater for de fremste:

1. J. Friis-Nielsen, Danmark 6.5
2. M. Trollalden, Skien 6.0
3. P. Oehrich, Danmark 6.0
4. E. Mortensen, Danmark 5.5
5. G. Østerman, Finland 5.0
6. G. Morrison, Skottland 5.0
7. A. Semakoff, Oslo 5.0
8. R. Mathiesen, Oslo 5.0
9. D. Lauvsnes, Langesund 5.0
10. P. Haugli, Moss 5.0
20. J. Høie, Tromsø 4.0
21. S. H. Johnsen, H.fest 4.0

SICILIANSK

Hvit: Erik Høidalh

Sort: Johannes Høie

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, Db6. 8. Sb3(?)

Etter min mening får hvit

25. -Dc7. 26. Sd6, Tcb8. 27. Sxb7, Txb7. 28. Ta8+, Kg7. 29. Dg4+, Oppgitt.

(Komm. av Stein Jensen).

DRONNINGGAMBIT

Hvit: D. Giacomazzi, Fra.

Sort: L. Madebrink, Sverige

1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Sf3, Sf6. 4. Sc3, e6. 5. Lg5, Le7. 6. e3, Sbd7. 7. Te1, 0-0. 8. Ld3, dxc4. 9. Lxc4, Sd5. 10. Lxe7, Dxe7. 11. 0-0, Sxc3. 12. Txc3, e5. 13. dxe5, Sxe5. 14. Sxe5, Dxe5.

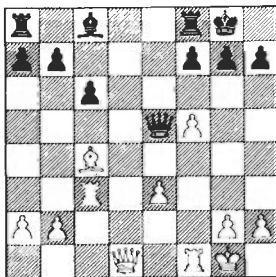
En gammel og velkjent åpningsvariant, hvor det nok er snarere hvit som har grunn til å være fornøyd med tingenes tilstand.

15. f4

På dette energiske bondefremstøt, første gang lansert av den store åpnings- og sluttspill-kuntner Rubinstein, svarer sort best 15. -De4 eller 15. -Df6.

15. -De7(?) 16. f5, De5?

Hvis 16. -Tfd8/Ld7. 17. f6!, og teksttrekket må sees i lys av dette. Bondepågangen skal i alle fall ikke skje med dronningtrusel. Imidlertid får sort store problemer med utviklingen av sin løper, et tema hvit meget oppsinnsmøt arbeider åvidere på i fortsettelsen.

17. e4!, Dxe4. 18. Lb3, g6?!

Farlig, farlig! Dog er det allerede vanskelig å foreslå noe meningsfylt for sort (18. -Te8. 19. Dh5!), og 18. -Lxf5? er jo en grov feil pga. 19. Lc2.

19. Lc2, Dd5. 20. Dc1, Te8. 21. Lb1

Nøyaktig spill, noe vi blant annet kan se av varianten 21. f6, Te2. 23. Tg3, Dc5+.

21. -Te2. 22. Tg3, Dd2. 23. Dc4, Te1. 24. fxe6, Txf1+. 25. Dxf1, Dd4+. 26. Kh1, f5.

Bondeavslag på g6 strander på 27. Lxg6!

27. gxh7+, Kh8. 28. Tg8+, Kxh7. 29. Txc8!, oppgitt.

Hvis 29. -Txc8. 30. Dxf5+.

(Komm. av Frans Larsen).

bedre sjanser med 8. Dd2, men det er forståelig at hvit vil unngå de kompliserte variantene som oppstår etter 8. -Dxb2, da hvit må regne med at når svart inviterer til denne variant, er det fordi han kjenner den godt. Etter teksttrekket oppstår de stillinger man får etter det mer vanlige 7. -Le7, bare med den forskjell at den hvite springer står på b3 og ikke på d4.

8. -Le7. 9. Df3, Sbd7. 10. 0-0-0, Dc7. 11. g4, b5. 12. Lxf6

I strid med Trolldalens tese om at hvit i Siciliansk stort sett bør beholde sin svartfelta løper.

12. -Sxf6. 13. g5, Sd7. 14. Tg1(?) Her står tårnet utsatt som vi senere skal se.

14. -b4. 15. Se2, 0-0.

I slike stillinger skal man være litt forsiktig med å spille Lb7 da punktet e6 kan bli svakt.

16. f5, Kh8. 17. Dh3

Her gir 17. f6 ikke annet enn minusbonde.

17. -Sc5. 18. Sxc5, Dxc5.

På c5 står dronningen utmerket, og svakheten ved hvits 14. trekk kommer til syne.

19. g6?, fxg6. 20. fxg6, h6.

Resultatet av hvits matrusel ble at svart fikk åpnet f-linjen. Stillingen åpnet seg mer slik at løperparet lettere kommer til utfoldelse, og svart har fått et støttepunkt på g5 for løperen.

21. Lg2, e5. 22. Dd3?, Le6.

Nå truer 23. -Lc4. 24. Dd2, Lg5. 23. Kbl, Lc4. 24. Dd2, Tf2. 25. Lf1 På 25. Tdel henger det på g1 etter avbytte på e2.

25. -Txb2. 26. Tg2, Txb2. 27. Lxg2, Lg5. 28. Del, Te8(?).

Straks 28. -Tf8 er bedre.

29. Lh3, Tf8. 30. Sg3?

Selvfølgelig er 30. Lf5 seigere. Jeg vet ikke hva jeg hadde spilt, men 30. -d5 er en nærliggende mulighet.

30. -Tf2.

Truer 31. -Ld3.

31. c3, Da5.

På 32. Dxf2 skal nå 32. -Dxa2+.

33. Kc2, b3 matt følge.

32. a3; Txb2+. 33. Kxb2, Dxa3+.

34. Oppgitt.

(Komm. av Johannes Høie).

SICILIANSK

Hvit: Morten Trolldal

Sort: Johannes Høie

1. e4, c5. 2. Sc3

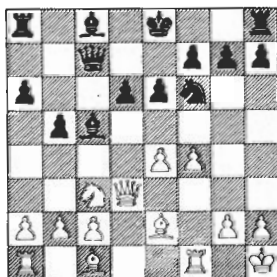
Hvit vil unngå Najdorf-forsvaret.

1. -Sc6. 3. Sf3, e6. 4. d4, cxd4. 5. Sxd4, a6. 6. Le2, Dc7. 7. 0-0, Sf6. 8. Kh1

Sannsynligvis en forsterkning av det mer vanlige 8. Le3, Lb4. 9. Sa4, 0-0, hvor hvit ikke har noe særlig å hente hvis svart kan sin teori. Teksttrekket ble blant annet brukt mot Bent Larsen i intersoneturneringen i Biel 1976. Larsen spilte 8. -Lb4 og fikk problemer. Det var det jeg hadde planer om å unngå.

8. -Sxd4. 9. Dxd4, Le5. 10. Dd3, b5. 11. f4, d6?

Etter dette trekket får svart store vanskeligheter. 11. -Lb7 var nødvendig.

12. e5!, dxe5?

Bedre var 12. -Sd7, selv om hvit også da har fordel.

13. fxe5, Dxe5.

Det ene kan være like bra som det andre. På 13. -Sd7 likte jeg ikke 14. Txf7 (ikke 14. Df3, 0-0. 15. Dxa8, Lb7), og på 13. -Sg8 har hvit stort utviklingsforsprang. Jeg bestemte meg derfor til å ta

bonden, men hvit har ingen problemer med å bevise korrektheten av sitt bondeoffer.

14. Lf4, Df5.

Taper, men heller ikke etter 14. -Dd4 har svart særlige sjanser, f. eks. 15. Df3, Ta7. 16. Dg3 med ubehagelige trusler, først og fremst 17. Le5.

15. Dg3, Lb7.

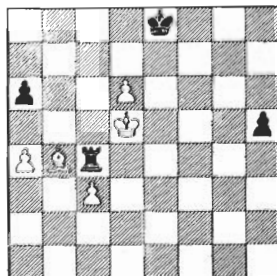
Alt er håpløst. På 15. -Dg6 vinner 16. Df3 fulgt av Dc6+, og på 15. -Le7/f8 er 16. Lh6 et nærliggende trekk.

16. Le3, Sh5. 17. Dc7, Dh3. 18. Dxf7+, Kd8. 19. Lg5+, oppgitt.

Hvis 19. -Kc8. 20. Dxb7+.

(Komm. av Johannes Høie).

SVEIN H. JOHNSEN

RUNAR MATHIESEN

I denne stilling inngikk man «mindeligt Forlig», og under tegnede puslet lettet ut over det halve poeng etter å ha vært på defensiven gjennom hele partiet. Enhver kan forvisse seg om at sort vinner i alle varianter etter 1. -h4, hvorefter bonden går stille og rolig inn til ny dronning.

(Komm. av Svein H. Johnsen).

PEUGEOT 504
-en velkledd hardhaus

Haugens Bil A/S

Hammerfest
Tlf. 12544

Alta
Tlf. 33731

NORD - NORSKE MESTERSKAP

VED FRANS LARSEN

Vårt første nummer av «Nord-Norsk Sjakk» i det nye år bringer også innledningen på en serie vi har valgt å kalle «Nord-norske mesterskap.» Redaksjonen tar sikte på å bringe et NNM for hvert nummer, og innholdsmessig vil en kunne finne statistikk, tabeller, resultater, generelle betraktninger og sist, men ikke minst, partistoff. (Dessverre har redaksjonen fremdeles store huller her, så alle som mener å ha NNM-partier fra 1960-årene, og gjerne tidligere, oppfordres på det innstendigste til å sende disse til Frans Larsen, Tromsø bibliotek, 9001 Tromsø).

Vi har valgt å starte serien med NNM 1960 i Tromsø. Dette delvis av sentimentale grunner (seriens redaktør debuterte da i NNM-sammenheng!) og delvis grunnet for lite partimateriale fra tidligere NNM. Dog vil «Nord-Norsk Sjakk» ved seriens slutt bringe en del «oppsamlingsstoff» fra NNM i 1940- og 1950-årene.

Nåværende formann i Nord-Norges Sjakkforbund, Werner Lockertsen, som nettopp i tiden omkring seriens begynnelse var en av landsdelens sterkeste spillere, har elskverdiggst skrevet følgende ekstra lille introduksjon:

«...har jeg den glede å erklære mesterskapet for åpnet! Klokkene settes i gang!»

Om lag slik er ordene falt ved åpningen av det 27. nord-norske mesterskap i sjakk 1960. Det første ble arrangert i 1926, og senere har mesterskapene vært årvisse med unntak av 1929 og krigsårene 1940 - 1945.

Listen over nord-norske

mestere omfatter 21 ulike navn, trofaste Caissas tjenere som ved sin deltagelse år etter år har satt et spesielt preg av arrangementene.

For nord-norske sjakkspillere har de årlige mesterskapene vært en spore til å yte noe mer enn i klubbssammenheng, men viktigst er kanskje det samhold de har skapt mellom nord-norske klubber og spillere.

For det som har festet seg i minnet er ikke mestrenes navn eller talene ved premieutdelingen. Det er heller selve atmosfæren — spenningen ved brettene og blant tilskuerne, smågruppene av spillere som hviskende diskuterer et spennende parti, eller et dramatisk sluttspill, den udefinierbare følelse av hygge ved å treffe

gamle og nye sjakkvenner. De raske kaffepartiene, alt dette som har gjort de nord-norske mesterskapene i sjakk til noe mere enn en kamp om poeng og premier.

Jeg er sikker på at mange med meg vil glede seg ved de glimt fra tidligere mesterskap som den planlagte kavalkade vil bringe. For noen vil det være et møte med gamle sjakkvenner — for andre vil det være et høve til å bli kjent med spillere som Eskild, Sigurd, Alfred, Gunnar, Paul og flere.

God fornøyelse!

TROMSØ 1960

Spilledager: 4./6. juni.

Spillested: Folkets Hus.

Deltagerantall: 36 spillere.

Turneringsleder: Wiggo Eilertsen sr.

Klasse I.

	1	2	3	4	5	6
1. Sigurd Svedenborg, Narvik	X	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1
2. Werner Lockertsen, Tromsø	$\frac{1}{2}$	X	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1
3. Pål Jensen, Tromsø	0	$\frac{1}{2}$	X	1	$\frac{1}{2}$	1
4. Erling Svedenborg, Narvik	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	X	$\frac{1}{2}$	1
5. Odd Gudmundsen, Tromsø	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	X	1
6. Henry Johnsen, Tromsø	0	0	0	0	X	0

Klasse II.

1. Ernst Lockertsen, Narvik	4.0
2. Edmund Forselv, Narvik	3.5
3. Alfred Hansen, Narvik	3.0
4. Rolf Danielsen, Tromsø	2.5
5. Leonh. Nilsen, Tromsø	2.5

Klasse III A.

1. Paul Svedenborg, Narvik	4.0
2. Frank Simonsen, H.våg	3.0
3. Frans Larsen, Tromsø	3.0
4. Kjell Olsen, Tromsø	2.0
5. Olav Melkersen, Narvik	2.0

Fortsettes neste side.

Klasse III B.

1. Leif Knutsen, Narvik	3.5
2. Billy Benjaminsen, Narvik	3.5
3. Johan Rydar, Narvik	3.5
4. Oddvar Lund, Tromsø	3.5
5. W. H. Eilertsen, Tromsø	2.0

Klasse III C.

1. Leif Stene, Vardø	4.0
2. Einar Ervland, Narvik	4.0
3. Reidar Finnset, Tromsø	3.0
4. Sverre Roll, Narvik	3.0
5. Arne Ervland, Narvik	2.5

Lagmesterskap: Narvik
Sjakkklubb

Skjønheitspremier:

SIGURD SVEDENBORG mot
Pål Jensen.

EDMUND FORSELV mot Erling
J. Steinnes.

PAUL SVEDENBORG mot
Kaare Sørensen sr.

Et av de heller svake mesterskap, både hva deltagertall (bare Narvik og Tromsø var relativt fylldig representert) og kvalitativ deltakelse i øverste klasse angår.

Til tross for at Tromsøs to beste begge hadde gjort seg fordeilaktig bemerket året før (Werner Lockertsen nr. 2 i Narvik Sjakkklubb jubileumsturnering, etter Svein Johannessen, Oslo, men foran de beste fra Narvik, Bodø og Kiruna — Pål Jensen nr. 3 i junior-NM), viste Sigurd Svedenborg seg nok en gang som den sterkeste konkurransemann og tok sitt 7. mesterskap.

Publikumsfavoritt nr. 1 var imidlertid den 12-årige Paul Svedenborg, som allerede den gang imponerte kolossalt med sitt elegante og kombinasjonsglade spill — i beste «Morphy-stil».

Forøvrig opererte man fremdeles med den gamle klassebetegnelse, dvs. Klasse I som den gjeveste. Det skulle ennå gå et par år før den nåværende ordning ble etablert. Også rundetallet var forskjellig sammenlignet med våre dager: Kun 5 partier spiltes.

Finnmark var fremdeles kun en hvit flekk på det nord-norske sjakk-kart. Til dette NNM hadde 2 spillere fra Finnmark, hvilket var 2 mere enn normalt som oftest, funnet frem til turnerings-

salen. Begge gjorde forøvrig en høyst respektabel innsats.

Paul Svedenborg

SKOTSK

Hvit: P. Svedenborg, Narvik

Sort: K. Sørensen sr., Tromsø

Skjønheitspremie, Kl. III.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, exd4. 4. Lc4

Opptakten til Skotsk gambit (med påfølgende 5. c3) som bl.a. var Sigurd Svedenborgs favoritt-våpen mot 1. -e5. Med sjakklike læremestre som Erling og onkelen Sigurd Svedenborg og et klubbmiljø forøvrig som prefererte det åpne og kombinasjonsrettede spill, drev ikke den unge Paul og terpet på åpningssystemer som Reti eller den lukkede variant i Spansk!

4. -h6(?)

Det velkjente preventivtrekk som for størstedelen kun betyr tempotap og ev. svekkelse av kongestillingen. Sorts normaltrekk er 4. -Sf6 eller 4. -Lc5/Lb4f. 5. c3, dxc3. 6. Sxc3, Lb4. 7. Db3, Lxc3+. 8. Dxc3, Sf6. 9. e5, Se4. 10. De3

I denne stilling et utmerket felt for dronningen, hvorefter sort får store problemer med den videre utvikling.

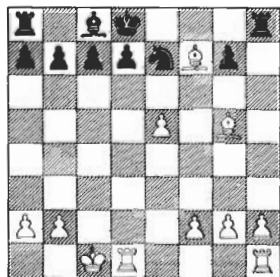
10. -Sg5. 11. Sxg5, Dxc5?

En aldri så liten «bukke», selv sagt, men også etter 11. -hxg5. 12. 0-0 er den sorte stilling lite misunnelsesverdige.

12. Lxf7+!, Kd8.

Sort taper dronning etter 12. -Kxf7. 13. Db3+ eller 12. -Ke7. 13. Da3+, og på 12. -Kf8 ser 13. f4 brukbart ut. (13. -Dxg2. 14. Tg1). 13. Dxc5+, hxg5. 14. Lxg5+, Se7. 15. 0-0-0

Hvit har fått opparbeidet en formidabel stilling, hvor samtlige brikker samarbeider henimot det maksimale.

15. -c6(?)

Teksttrekket umuliggjør et senere fremstøt med d-bonden, slik at hvit nå blir i stand til å fryse fast den sorte stilling. Etter det bedre 15. -Tf8. 16. e6, a5. 17. Thel, d6 må en pågang med f-bonden avgjøre partiet til hvits fordel.

16. Td6, Tf8. 17. e6, b6. 18. Te1, Tb8. 19. exd7, Txf7. 20. Lxe7+!

Svedenborg velger selvsagt den minst prosaiske vinstmanøver fremfor 20. dxc8D+ fulgt av Txe7.

20. -Txe7. 21. Txe7, La6.

Ikke 21. -Kxe7. 22. d8D+

22. Te8+, Kc7. 23. Txb8, oppgitt.

I betraktning av at partiet er spilt av en 12-åring, en imponerende prestasjon og et forvarsel på hva som senere skulle komme. (Komm. av Frans Larsen).

SICILIANSK

Hvit: S. Svedenborg, Narvik

Sort: P. Jensen, Tromsø

Skjønheitspremie, Kl. I.

1. c4, e5. 2. d4, exd4. 3. Sf3, Sc6. 4. Sxd4, e6. 5. Sc3, a6.

Opplegget kan tyde på Taimanov-varianten, men denne spille-måte var nærmest ukjent på den tid partiet ble spilt, så i fortsettelsen styrer partene spillet inn i Scheveningen-variantens mer hjemlige baner.

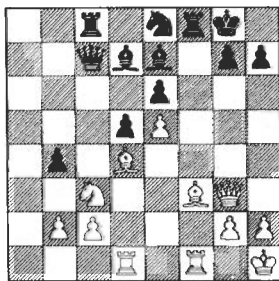
6. Le3, Le7. 7. 0-0, D7. 8. Le3, Sf6. 9. f4, d6. 10. De1, Ld7. 11. Lf3, Sxd4. 12. Lxd4, 0-0. 13. Td1, Tae8.

Siden sort besluttet seg for avslag på d4, kunne man ha forventet løperutvikling til c6, enten na eller i neste trekk.

14. Kh1, b5. 15. e5, Se8. 16. Dg3, d5.

I og med at sentrum stenges, får hvit friere spill på kongefløyen. Teksttrekket er dog fullt spillbart. Løperdiagonalen d4/g7 stenges, og Pål Jensen har sikkert kalkulert med at Svedenborg må bringe et mer eller mindre tveegget offer om han vil ha den åpnet igjen.

17. a3, a5. 18. f5, b4. 19. fxe6, fxe6. 20. axb4, axb4.

21. Sxd5?!

Svedenborg lar seg ikke be to ganger! I særdeleshet ikke når springerofferet i tillegg kan oppvise hvits spektakulære 23. trekk.

21. -exd5. 22. Lxd5+, Kh8. 23. Dh4

Et artig bipoeng: 23. -Lxh4? 24. Txf8 matt.

23. -Lb5?

Truer tårn og garderer den truede løper, men ikke desto mindre er dette tapstrekket, og Svedenborg vederlegger det i det følgende med sitt hårde og pågående angreppspill. Etter det riktige 23. -Lf5! er det vanskelig å se hvordan hvit skal komme videre. Men det skal jo spilles! 24. Le4, h6.

Heller ikke 24. -g6 hjelper: 25. e6+, Kg8. (25. -Sg7. 26. Dh6 fulgt av Lxg6 og matt, ev. 25. -Sf6/Lf6/Tf6. 26. Txf6! osv.). 26. Txf8+, Kxf8. (26. -Lxf8. 27. e7! med den drepende trusel Ld5+). 27. Dxh7, Lc5. (27. -Lf6. 28. Lc5+). 28. e7+, Dxe7. 29. Dh8+, Kf7. 30. Ld5+ og vinner. 25. Txf8+, Lxf8. 26. Df2!

POSTSJAKK

VED FRANS LARSEN

Redaksjonen tar sikte på i de følgende numre av bladet å bringe en slags resultatservice (dette spesielt beregnet for ikke-postsjakkspillere som mangler tilgang på bladet «Postsjakk») for de nord-norske spillere innsats i NM 1976 og 1977, landskamper osv. «Nord-Norsk Sjakk» er også sterkt interessert i rapporter/resultater i forbindelse

Med tempovinst kommer dronningen til det sterke punkt f5, hvorefter hvits herredømme på de hvite felter er absolutt. På 26. -Le7. (26. -Kg8. 27. Ld5+) er nå 27. Df5, Kg8. 28. Dh7+, Kf8. 29. Ld5, Lc5. 30. Dg8+, Ke7. 31. Lxc5+, Dxc5. 32. Df7+, Kd8. 33. Lc6+ en meget overbevisende variant. 26. -Lc5. 27. Lxc5, Dxc5. 28. Df5, Kg8.

Hvis 28. -g6. 29. Dxc6, Tc7/De7. 30. Dxc6+, Kg8. 31. Ld5+.

29. De6+, Kh8.

Eller 29. -Kf8. 30. Ld5 med omtrentlige varianter som vist i komm. til sorts 26. trekk.

30. Ld5

Dermed tvinges sorts konge ut på brettet. Hvis 30. -Sc7/Df8. 31. Dxc8.

30. -Kh7. 31. Dg8+, oppgitt.

Som enhver lett kan overbevise seg om, har hvit forskjellige matt-bilder på lager etter 31. -Kg6. 32. Le4+, Kh5/g5. 33. De6. (Komm. av Frans Larsen).

KONGEINDISK

Hvit: P. Jensen, Tromsø

Sort: W. Lockertsen, Tromsø

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5. f3, 0-0. 6. Le3, e5. 7. d5, Sh5. 8. Ld3, Sf4. 9. Dd2, Sxd3+. 10. Dxd3, a6. 11. Sge2, f5. 12. exf5, gx15. 13. g3, Sd7. 14. h4, Sf6. 15. 0-0. De8. 16. c5, Ld7. 17. Kb1, Dh5. 18. Thf1, Tae8. 19. Dc4, Df7. Remis.

med deltagelse i utenlandske sammenheng (Europa-turneringer o.l.) Slikt stoff bes sendt Arvid Fiskaa, Boks 244, 9551 Øksfjord. Postsjakkpartier (ikke nødvendigvis kommenterte) sendes imidlertid Frans Larsen, Tromsø bibliotek, 9001 Tromsø.

NM i postsjakk 1977 startet opp på høstparten og er altså såvidt kommet igang. Nedenunder en oversikt over de 19 nord-norske deltagere.

(Gruppegangivelse ikke påført).

Mester B.

Arvid Fiskaa, Øksfjord
Jarle Ludvigsen, Olderskog
v./Mosjøen

Klasse 1.

Nils A. Bakke, Sørvær
Arthur Jarhelle, Narvik
Erling Moan, Harstad
Jahn Nicolaisen, Mosjøen
Skjalg Rafnug, Svolvær
Selmer Sigvaldsen, Narvik

Klasse 2.

Leif Andreassen, Øksfjord
Nils Haustreiss, Trofors
Magnus Olsen, Berg i Helgeland
Børge Svanholm, Hammerfest
Erik Vembre, Bodø
Olaf Widnes, Bodø
Leif Waag, Husjord

Klasse 3.

Jan-S. Berglund, Hammerfest
Ketil Jarhelle, Narvik
Karl-P. Jernberg, Tromsø
Kjell Johannessen, Hammerfest

Det er ikke til å unngå at partistoff av Olaf Skaslien vil innta en dominerende plass i bladet, all den stund altaværingen er av de meget få i Nord-Norge som spiller i høyeste klasse i NM 1976. En foreløbig score på 2 vinst, 10 remis og 1 tap (1 parti gjenstår) plasserer Skaslien omtrent i midtposisjon.

Den gamle kjempen Henry Pettersen, Mosjøen, har hittil levert en utmerket turnering og ligger an til en av topplassene. (Vi håper forøvrig å komme tilbake til hans prestasjoner ved en

